

24. 10. – 6. 12. 2018 Výstavy a objekty v Ústí nad Labem

Mo(nu)mentální topografie

Tvoříme současnost tak, abychom v budoucnosti mohli být hrdí na minulost.

Vernisáž se uskuteční 24. 10. 2018, od 19.00 v Císařském sále Muzea města Ústí nad Labem. Výstavy je možné navštívit v den vernisáže od 16.00 do 20.00.

Afterparty vernisáže: 20.00, Veřejný sál Hraničář

Doprovodný program a detailní informace naleznete na webových stránkách www.monumentalnitopografie.cz nebo na stránkách jednotlivých institucí.

Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem si v tomto roce připomíná 25. výročí založení vysokoškolských uměleckých studií na univerzitě a samozřejmě také v Ústí nad Labem. V rámci oslav tohoto výročí fakulta pořádá tvůrčí a výstavní projekt nazvaný *Mo(nu)mentální topografie*, zaměřený na průzkum témat, která se z různých úhlů dotýkají specifik místa, kde působí – města Ústí nad Labem a přilehlého regionu. Tématem výroční výstavy může obvykle být ohlednutí do minulosti, nebo naopak načrtnutí vize budoucnosti. Pedagogové, studenti, absolventi fakulty, ale i přizvaní hosté se pokoušejí v rámci tohoto rozsáhlého projektu o obojí, když si v prostředí, které ztratilo vlastní minulost, kladou otázku, co z našich aktuálních činů má potenciál stát se historií, na kterou budou pokračovatelé navazovat. V tomto uvažování se samozřejmě nesoustředí na sebe či na pořadatelskou instituci. Důraz více kladou na zodpovědnost vůči společnosti, která je obklopuje. Chtějí hledat, pojmenovávat a prostřednictvím různorodých typů uměleckých realizací také vizualizovat vybrané, dle jejich názoru podstatné a inspirativní činy vrstevníků, kteří se tady – v Ústí nad Labem a jeho okolí – snaží přispět k akceleraci života jednotlivců i celé komunity.

Není přitom nezbytné se při takovém zacílení nutně soustředit na tzv. velké dějiny – naopak často inspirativnější mohou být zdánlivě malé příběhy. Vystavujícím jde o vyzdvížení a monumentalizování obyčejných gest, dílčích aktivit zaměřených na konkrétní komunitu, jednoduchých rozhodnutí něco změnit a pro tuto změnu také něco obětovat. A protože „oslavují toto místo“, hledají jako témata příběhy spojené s jeho minulostí a přítomností. Kladou si vlastně otázku, zdali mezi námi jsou „hrdinové“, které respektujeme pro to, co dělají pro nás a pro všechny okolo nás.

Médium ani technika v takovém rozhodování nejsou důležité – monumentem mohou být socha či objekt v galerii nebo na náměstí, obraz, portrétní fotografie, videoreportáž, intermediální instalace, internetová aplikace, knížka, komiks nebo billboard, váza, kus nábytku či interiérová realizace. Podstatná je citlivost k okolí, chuť zabývat se jeho

minulostí, přítomností i možnou budoucností, touha nalézat a potkávat jeho hybatele – ne-obyčejné sousedy posedlé vášní nenechat věci jen tak být a zlepšovat okolní svět k všeobecnému prospěchu. A právě tato perspektiva pohledu umožnila umělcům, designérům i teoretikům ze všech kateder Fakulty umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně zapojit se do chystaných přehlídek. Specificky, s ohledem na zprvu teprve lehce naznačená témata, se tak v postupně se vyjasňujících koncepcích všech participujících kurátorských týmů začaly během celého roku 2018 vynořovat představy a tvůrčí vize designérů skla, keramiky i textilu, návrhy interiérových i produktových realizací, vizuály grafických designérů, fotografické koncepty i projekty z oblasti nových médií, stejně jako zvukové instalace a další formy netradičních, mnohdy také interdisciplinárních tvůrčích postupů.

Výstavní projekt *Mo(nu)mentální topografie* je vzhledem ke své šíři rozkročen do různých institucí působících v Ústí nad Labem, byl ve svých dílčích výstupech připravován odlišnými kurátorskými týmy a zaměřil se na velice různorodá témata, vždy však v konkrétní rovině či v komplexním myšlenkovém kontextu ukotvená hluboko v rýhách tohoto kraje a života jeho obyvatel. **Dům umění Ústí nad Labem** se pod kurátorským vedením pedagoga fakulty Jánose Szoboszlai a studentů navazujícího magisterské studijního oboru Kurátorská studia v rámci výstavy *Topografie naděje – Crystallized* soustředil na aktuální reflexi historických událostí spojených s rokem 1968, a to především z perspektivy dramatických společenských vln oscilujících mezi póly naděje a entuziasmu, či naopak zklamání a deziluze, přičemž na pozadí dějin zároveň otevírá otázky spojené se současnými projevy oslabování demokratického uspořádání společnosti.

Galerie Emila Filly Ústí nad Labem uspořádala v kurátorské koncepci pedagogů Evy Mrázikové a Anny Vartecké a doktoranda Pavla Matouška projekt *Zastřená topografie – Poutníci nad mořem mlhy*, jehož obsahový rámec tvoří téma mlhy a zamlžení, které je ovšem na půdorysu výstavní prezentace nahlíženo z velice diverzifikovaných hledisek. Mezi nimi lze zmínit například vnímání mlhy coby meteorologického fenoménu, ostatně mlžné dny k Ústí nad Labem odedávna patří, nebo jako metafory romantizujícího životního pocitu, znejasňování a překrývání individuální či kolektivní paměti a v neposlední řadě zesilování manipulativních společenských stereotypů.

V prostorách **Muzea města Ústí nad Labem** našly svoje místo především dvě studentské prezentace, přičemž v komplexní instalaci *Topografie nápravy – Příběh kostela* se kurátorka a pedagožka fakulty Vendula Fremlová soustředí na představení dlouhodobého projektu směřujícího k rekonstrukci a oživení interiéru kostela sv. Mikuláše v Petrovicích, který realizuje ve spolupráci s ateliérem Design interiéru, vedeným prof. Janem Fišerem. Dlouholetý pedagog fakulty a teoretik designu Jaroslav Polanecký potom v muzeu prostřednictvím výstavy *Topografie budoucnosti – Design a umění na cestě* načrtl vizi budoucnosti tvůrčího směřování fakulty a především také možnosti, jak by umělecké usilování jejich studentů a absolventů mohlo akcelerovat rozvoj společnosti.

Výstava *Topografie pozornosti – Zpřítomnění* připravená pedagožkou Lenkou Sýkorovou, doktorandem Viktorem Čechem a absolventkou fakulty Martinou Johnovou pro ústeckou **Galerii Hraničář** se zaměřuje na reflexi dynamických změn v komunikaci a sociálním životě uprostřed zásadních technologických posunů, které charakterizují aktuální transformaci globálního světa. Koncepce výstavy k těmto změnám přistupuje s porozuměním, ale zároveň si klade otázky nad jejich limity a naší schopností eliminovat některé jejich negativní dopady.

Vedle institucionálních prezentací projekt *Mo(nu)mentální topografie – Po stopách města* expanduje rovněž do veřejných prostor města Ústí nad Labem, kde se ovšem prostřednictvím devíti uměleckých realizací věnuje širším historickým tématům spojeným s tzv. osmičkovými výročími, reprezentovanými roky 1918, 1938, 1948 a 1968. Cílem této části projektu připraveného pedagogem Michalem Kolečkem a doktorandem fakulty Jurajem Čarným je připomenout historickou perspektivu rozloženou mezi vznik Československa a pád komunistického režimu v roce 1989, přičemž jednotlivé realizace se zaměřují na napětí mezi velkými dějinami a jejich místními projevy a také zcela individuálními – tedy na půdorysu města Ústí nad Labem a jeho bezprostředního okolí.

V širokém zapojení pedagogů, studentů a absolventů a ve spolupráci s řadou externích vystavujících, ale také s mnoha partnery a podporovateli, se tedy Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v rámci 25. výročí založení uměleckého školství v Ústí nad Labem otevírá svému okolí, aby obohatila kulturní život komunity, ve které je pevně ukotvena, a nastínila kontury vlastního tvůrčího potenciálu a aktuální existence v širším společenském kontextu. Uprostřed dynamických změn společenských, politických, ekonomických i technologických tak fakulta demonstruje svoji otevřenost vůči budoucímu vývoji a rozhodnost ve věci respektování základních principů demokratického společenského uspořádání, aby potvrdila svůj respekt k trvalým hodnotám přítomným v poslání univerzitního prostředí – tedy úctě vůči pravdě, vědě a společenské zodpovědnosti.

Projekt byl podpořen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v programu pro připomínku státních výročí v roce 2018 pro veřejné vysoké školy a je součástí oslav Společné století. Prezentace vybraných výstav podpořily Ministerstvo kultury, Ústecký kraj, Statutární město Ústí nad Labem a Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem.